

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 22 0 I 049168 20 Spp
Sarajevo, 09.06.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući po zahtjevu Općinskog suda u Sanskom Mostu za rješavanje spornog pravnog pitanja, na osnovu odredbe člana 61. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu: ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta („Službeni glasnik“ broj: 66/12 i 40/14) na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 09.06.2020. godine donio je sljedeću:

ODLUKU

Usvaja se zahtjev Općinskog suda u Sanskom Mostu za rješavanje spornog pravnog pitanja, koje glasi:

„Postavlja se kao sporno pravno pitanje: urednost prijedloga za izvršenje kada uz zahtjev za utvrđivanje izvršenikove imovine nije predložen predmet i sredstvo izvršenje (član 36 i 37 ZIP-a) i kako se tumači vjerovatnoća iz člana 37 stav 1 ZIP-a, odnosno da li tražitelj izvršenja može u prijedlogu predložiti utvrđivanje imovine nad pravnim licima, upravnim i drugim organima (u konkretnom slučaju svim bankama registrovani u Bosni i Hercegovini) a da pri tome nije naveo činjenice i dostavio dokaze iz kojih proilazi vjerovatnoća da je izvršenik nosilac prava kod tih organa, odnosno da ima imovinu kod istih, u konkretnom slučaju da ima otvorene računu kod banaka.“

Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH izražava:

PRAVNO SHVATANJE

„Tražitelj izvršenja ne može podnijeti prijedlog za izvršenje protiv izvršenika sudu u kojem nije naznačen predmet i sredstvo izvršenja, odnosno da prijedlog ne sadrži predmet i sredstvo izvršenja, iako je u samom prijedlogu za izvršenje tražitelj izvršenja zatražio od suda da od mnoštva pravnih lica ili organa sud pribavi podatke o imovini izvršenika po osnovi odredbe čl. 37 Zakona o izvršnom postupku, tako da za slučaj podnošenja takvog prijedloga uz takav zahtjev predstoji obaveza otklanjanja njegovih nedostataka.“

Za slučaj podnošenja urednog prijedloga za izvršenje, sa naznakom, između ostalog, i sredstva izvršenja i predmeta izvršenja, uz zahtjev za utvrđenje imovine izvršenika na strani tražitelja izvršenja predstoji procesno-pravna obaveza da učini

vjerovatnim da izvršenik kod nabrojenih pravnih osoba u prijedlogu posjeduje imovinu (nekretnine, račune itd).

Pri navedenom predstoji obaveza tražitelja izvršenja da u zahtjevu za utvrđenje imovine izvršenika postupanjem u smislu odredbi člana 37 stav (1) ZIP- zahtijeva da sud prije donošenja rješenja o izvršenju zatraži od samog izvršenika i od drugih u zahtjevu određenih fizičkih i pravnih lica, odnosno upravnih i drugih organa i organizacija da sudu dostave podatke o imovini izvršenika, te da nakon što ga sud, postupanjem u smislu člana 36. stav (2) ZIP-a, obavijesti i ostavi mu rok da podneseni prijedlog uredi odnosno izmijeni i dopuni to i učini.“

O b r a z l o ž e n j e

Općinski sud u Sanskom Mostu, zahtjevom sadržanom u njegovom dopisu broj: 22 0 I 049168 20 I od 15.05.2020. godine, je pokrenuo postupak pred Vrhovnim sudom Federacije radi rješavanja spornog pravnog pitanja u smislu člana 61.a. stav 1. i člana 61.b. stav 1. ZPP-a u vezi sa odredbom članova 72. i 73. Zakona o privrednim društvima i članom 378. točka 3) ZPP-a, sa prijedlogom rješenja spornog pravnog pitanja.

Uz zahtjev je dostavio izvršni spis broj: 22 0 I 049168 20 I.

Dat je prikaz utvrđenog stanja, u bitnom, istaknuvši:

„Kod ovog suda je pokrenut izvršni postupak tražitelja izvršenja: „EOS Matrix” d.o.o za poslovne usluge Sarajevo sa sjedištem u Ulici Zmaja od Bosne broj: 7., Sarajevo, protiv izvršenika: Zejnić Elvin, Ulica Pobriježje broj: 53, Sanski Most radi naplate novčanog potraživanja – duga u iznosu od 1.416,70 KM.

Prijedloga za izvršenje u navedenom izvršnom postupku podnesen je na osnovu izvršene isprave - presude, te u prijedlogu za izvršenje tražitelj izvršenja je istovremeno podnio i zahtjev za utvrđivanje izvršenikove imovine od lica navedenih u prijedlogu; zahtijevano je prevashodno od suda da naloži pravnim licima-bankama dostavu podataka o otvorenim transakcijskim računima, štednom ulogu, deviznom i drugim računima izvršenika, kao i da se izvršenje pokuša sprovesti na bankovnim računima, te u slučaju nemogućnosti da se izvršenje sprovede na pokretnim stvarima u vlasništvu izvršenika. Iz prijedlog proizlazi da nije naveden predmet i sredstvo izvršenja - “izvršenje na novčanom potraživanju po računu kod banke pljenidbom i prenosom”.

Česti su izvršni predmeti kod sudova u Bosni i Hercegovini, pa tako i kod ovog suda te je predmet konstantne rasprave i polemike sljedeće obrazložena pravna situacija, pozivanja na član 37. Zakona o izvršnom postupku, kod kojeg postoje različita tumačenja i stajališta, pa samim tim i odluke po postupanju prvostepenih sudova i po žalbi drugostepenih sudova. Kod ovog suda identični predmeti koji se zasnivaju na izvršnoj ispravi a radi naplate novčanih potraživanja tražitelja izvršenja i zahtjevom radi utvrđivanja dužnikove imovine su zavedeni pod brojevima 22 0 I 045230 19 I, 22 0 I 046062 19 I, 22 0 I 046371 19 I, 22 0 I 046379 19 I, 22 0 I 046424 19 I, 22 0 I 046443 19

I, 22 0 I 046471 19 I, 22 0 I 046472 19 I, 22 0 I 046633 19 I, 22 0 I 047403 19 I, 22 0 I 048199 19 I, 22 0 I 048379 19 I, 22 0 I 048380 19 I, 22 0 I 048381 19 I, 22 0 I 048382 19 I, 22 0 I 048384 19 I, 22 0 I 048404 19 i mnogi drugi.

Naime, tražitelj izvršenja u prijedlogu ne označava predmet i sredstvo izvršenja kako je propisano odredbom člana 36. ZIP ali u prijedlogu istovremeno zahtjeva utvrđivanje izvršenikove imovine po osnovi odredbe člana 37. ZIP i to kod više nabrojanih pravnih lica koje navodi u prijedlogu za izvršenje,²⁾ tražitelj izvršenja ne navodi činjenice niti dostavlja dokaze kojima čini vjerovatnim da kod banaka izvršenik ima otvoren račun.

Član 37. Zakona o izvršnom postupku propisuje da (1) tražilac izvršenja može u prijedlogu za izvršenje koji se zasniva na izvršnoj ispravi zahtijevati da sud prije donošenja rješenja o izvršenju zatraži od samog izvršenika i od drugih u zahtjevu određenih fizičkih i pravnih lica, odnosno upravnih i drugih organa i organizacija da sudu dostave podatke o imovini izvršenika, ako tražilac izvršenja učini vjerovatnim da bi ova lica mogla imati ove podatke. (2) Zahtjev iz stava 1. ovog člana može se istaći i nakon donošenja rješenja o izvršenju ako izvršenje na predloženom sredstvu izvršenja nije uspjelo.

Iz ove pravne norme proizlazi da tražitelj izvršenja može tražiti utvrđivanje izvršenikove-dužnikove imovine uz prijedlog koji se zasniva na izvršnoj ispravi i kada učini vjerovatnim da bi banke mogle raspolagati podacima o otvorenim računima.

Pravna dilema se pojavljuje kod tumačenje „učiniti vjerovatnim”.

U komentaru pomenutog člana na stranici 153. pod pasusom 8. je navedeno da pored istaknutog, da se prijedlog za utvrđivanje izvršenikove imovine podnosi uz prijedlog za izvršenje, potrebno je ispuniti i ostale zakonske uvjete iz ovog člana, prije svega da se radi o prijedlogu za izvršenje koji se temelji na izvršnoj ispravi i da tražilac izvršenja učini vjerovatnim da određena pravna ili fizička lica mogu imati navedene podatke, pa bi, shodno tome, tražilac izvršenja morao pobliže naznačiti koju imovinu izvršenika i kod kojeg lica treba ispitati., dok u pasusu 9. stoji da u Primjera radi, ukoliko se radi o novčanom potraživanju utvrđenom izvršnom ispravom, a tražilac izvršenja se opredijelio za sredstvo izvršenja pljenidbom novčanih sredstava izvršenika koja se nalaze na računu kod banke, a račun istog i naziv banke kod koje je otvoren je nedostupan tražiocu izvršenja, tada će uz prijedlog za izvršenje, ako učini vjerovatnim da određena banka ima taj račun (izvršenik je pravno lice i obavlja privrednu djelatnost, a tražilac izvršenja nije dobio od nadležne uprave prihoda podatak o broju računa i banci kod koje je izvršenik otvorio transakcijski račun), podnijeti i zahtjev za utvrđivanje broja transakcijskog računa izvršenika i banke kod koje je otvoren, preko nadležne uprave prihoda ili samog izvršenika (u toku je i izrada jedinstvenog registra transakcijskih računa subjekata privredno-pravnog prometa kod Centralne banke BiH, što će olakšati tražiocima izvršenja saznanja o podacima i računima izvršenika).

U odluci kantonalnog suda u Zenici broj: 43 0 I 064952 12 Gži od 6.2.2013 godine je navedeno između ostalog: „Dakle, ne može tražitelj izvršenja očekivati od suda da izvršni sud preuzme obaveze koje su odredbama ZIP-a propisane kao obaveze tražitelja izvršenja, te onda kada su odbije da preuzme obaveze, koje su u nadležnost tražitelja izvršenja, smatrati da je takvo postupanje izvršnog suda nezakonito. Izvršni postupak je po zakonu hitan, (član 5 stav 1 ZIP-a), ali hitnost postupka podrazumjeva i obavezu preuzimanje radnji od strane tražitelja izvršenja u smislu da iste budu preuzete na način i u rokovima koji su zakonom propisani, a ne da tražitelj izvršenja podnosi nepotpune i neuredne podneske, te da očekuje da sud postupa i donosi odluke po tako neurednim i nepotpunim podnescima. Ovaj sud nema namjeru da savjetuje tražitelja izvršenja kako će postupati prilikom stupanja u obligaciono-pravne odnose sa određenim osobama, ali bilo bi logično očekivati da prilikom stupanja u iste, postupa sa pažnjom dobrog domaćina, odnosno sa pažnjom dobrog privrednika, kako to propisuje i odredba člana 18 Zakona o obligacionim odnosima. Zaključujući ugovore o pružanju svojih usluga sa raznim osobama bez da prethodno izvrši provjere o imovinskom stanju tih osoba, postoji dovoljno razloga da se može smatrati da tražitelj prilikom stupanja u navedene obligaciono pravne odnose ne postupa sa pažnjom dobrog domaćina, odnosno dobrog privrednika, a što se najbolje vidi iz činjenice u konkretnom predmetu kada tražitelj izvršenja nema nikakve podatke da li i kod koje banke izvršenik ima otvoren račun, da li posjeduje kakve pokretne stvari koje mogu biti predmet izvršenja i slično, a onda traži da sud preuzme radnje koje nisu u njegovoj nadležnosti i koje kao takve nije dužan i obavezan preduzeti.

Slično tumačenje je navedeno i u Rješenju Kantonalnog suda u Bihaću broj 18 0 I023666 17 GŽ od 5.01.2018. godine objavljenog u stručnom i informativnom časopisu za sudsku, upravnu i privredno-prekršajnu praksu “Domaća i strana sudska praksa oktobar-novembar-decembar 2018 godine.”

Sporno pravno pitanje definiše na sljedeći način:

„Postavlja se kao sporno pravno pitanje: urednost prijedloga za izvršenje kada uz zahtjev za utvrđivanje izvršenikove imovine nije predložen predmet i sredstvo izvršenje (član 36 i 37 ZIP-a) i kako se tumači vjerovatnoća iz člana 37 stav 1 ZIP-a, odnosno da li tražitelj izvršenja može u prijedlogu predložiti utvrđivanje imovine nad pravnim licima, upravnim i drugim organima (u konkretnom slučaju svim bankama registrovani u Bosni i Hercegovini) a da pri tome nije naveo činjenice i dostavio dokaze iz kojih proilazi vjerovatnoća da je izvršenik nosilac prava kod tih organa, odnosno da ima imovinu kod istih, u konkretnom slučaju da ima otvorene računu kod banaka.“

Sopstveno tumačenje ovog pravnog pitanja je sljedeće:

„Prema mišljenju, odnosno tumačenju ovog sudije, a vezano za odredbu člana 37. stav 1. Zakona o izvršnom postupku FBiH, tražitelj izvršenje mora u prijedlogu navesti sredstvo i predmet izvršenja imovine za koje utvrđenje se traži, a naknadno ispraviti i dopuniti ukoliko se ti podaci pribave kao i navesti određene činjenice i moguće

dokaze iz kojih se može izvesti silogizam o opravdanost naloga licima radi dostave podataka o imovini izvršenika.“

Smatra da nema dileme u vezi pribavljanja podataka koji tražitelj može lično pribaviti (javni registar nekretnina itd.), te je dužnost tražitelja da lično pribavi takve podatke, a što je prihvaćeno i u rješenju Višeg privrednog suda u Banja Luci broj: 57 0 Mals 123394 18 Pžip od 24.01.2019 godine.

Da bi tražitelj izvršenja podnio zahtjev za utvrđivanje izvršenikove imovine moraju biti ispunjeni kumulativno sljedeći uslovi, da se prijedlog zasniva na izvršnoj ispravi i da učini vjerovatnim da bi ta lica od koji se traže podaci mogla imati ove podatke. Imamo tumačenje standarda vjerovatnoće na način da je dovoljno da je općepoznata činjenica da tražitelj ne može prikupiti navedene podatke, a što je u konkretnom slučaju, pri čemu po potrebi dostavlja dokaze iz drugih predmeta u identičnim pravnim situacijama, odnosno kojim se obraća tim licima „pro forme” kako bi sudu dostavio dokaz da je poduzeo aktivnost radi pribavljanja tih podataka, iz razloga što se član 37. ZIP-a tumači da je svrha utvrđivanja imovine dužnika na efikasno utvrđivanje imovine kada tražilac izvršenja ne može samostalno doći do potrebnih podataka.

Drugo tumačenje je da se standard vjerovatnoće razmatra kao condition sine qua non za odobrenje zahtjeva, što u svakom konkretnom slučaju utvrđuje sud primjenom pravila o slobodnoj ocjeni dokaza.

Kod prve situacije tražitelj de facto nije aktivan učesnik, već je teret izvršenja prebačen na sud da utvrdi imovinu- najčešće sve račune kod svih banaka, a da onda pozove tražitelja da uredi prijedlog u skladu sa utvrđenim iz razloga što tražitelj ne može doći do tih podataka, pri čemu se smatra da je općepoznata činjenica da veliki broj građana posjeduju račune kod banka kao i da zakon ne propisuje aktivnost tražitelj već samo da stvori ubjeđenje kod suda o vjerovatnoći.

U drugoj situaciji ukoliko bi se vjerovatnoća previše kruto tumačila postoji opasnost da tražitelj izvršenja ne naplati svoje potraživanje jer iako postoje drugi predmeti i sredstva u cilju je tražitelja izvršenja da efikasno naplati svoje potraživanje.

Stav je tog suda da tražitelj bi trebao u prijedlog navesti određene činjenice iz kojeg činjeničnog supstrata se može izvesti zaključak o postojanju osnovanosti takvog prijedloga, npr. lice ako ima preko 65 godina, te u tom slučaju se može tražiti zahtjev od PIO radi dostave podataka, činjenica da zaključen je ugovor kod te banke pa se potražuju podaci od te banke, da je uplatnica dijela uplaćenog potraživanja iz te banke, da svi zaposleni u tom privrednom društvu imaju otvorene račune kod tih banaka itd.

Ratio legis norme 37. ZIP-a je da se poboljša naplata tražitelja izvršenja, te je zakonodavac u članu naveo potrebu istog da učini vjerovatnim postojanje imovine kod tih lica da bi se spriječila potpunu pasivnost tražitelja izvršenja. Ovoj normi se gubi smisao ukoliko je dovoljno da tražitelju izvršenja da zatraži podatke od svih pravnih lica, organa uprave u upravnih organizacija, te da se takav dokaz smatra dovoljnim da su zadovoljeni

uslovi za daljnje postupanje suda ili čak šta više kao u konkretnom slučaju standard vjerovatnoće tumači statističkim pokazateljima velikog broja otvorenih računa. Čak kad bi se i prihvatilo tumačenje da većina stanovništva ima otvoren račun u bankama kao općepoznata činjenica, nije moguće učiniti vjerovratnim da lice posjeduje račune u petnaest (15) banaka.

Nije sporno da tražitelj ne može doći do određenih podataka, među kojima i podatke o transakcijskim računima, štednom ulogu, deviznom i drugim računima izvršenika u tim bankama, koji su zaštićeni podaci kao bankarska tajna, međutim ukoliko bi se ovo prihvatilo da sud ispituje svu imovinu izvršenika bio bi stavljen prevelik teret na sud, te bi se sud stavio na stranu tražitelja izvršenja.

U konkretnom slučaju i drugim predmetima pred ovim sudom ovakvi prijedlozi za izvršenje su neuredni prvenstveno jer tražitelj nije naveo sredstvo i predmet izvršenja u skladu sa članom 36 Zakona o izvršnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, jer je to obavezni elemenat prijedloga za izvršenje a zahtjev za utvrđivanje izvršenikove imovine je akcesorni pa prema tome ukoliko nije uredan glavni zahtjev irelevantan je prijedlog za utvrđivanje imovine.

Sve i da se prihvati da je uredan prijedlog tražitelj izvršenja mora učiniti vjerovratnim na osnovu činjenica i dokaza da pored toga što je preuzeo aktivnost radi pribavljanja takvih podataka, prevashodno da u konkretnom slučaju postoji opravdanost zahtijevati podatke o imovini izvršenika kod tih lica.

Kod ovakvih postupanja imamo disproporciju između zaštite ličnih podataka utvrđivanje imovine na svim računima i kod svih banaka u odnosi da pretraživanje i zapljene imovine izvršenika treba da bude što učinkovitija. Taj balans treba da cijeni sud u svakom konkretnom slučaju a što je ovaj sud i učinio dostavljanjem Zaključka od 21.04.2020. godine radi uređenja prijedloga.

U konkretnim slučajevima kada tražitelj izvršenja zatraži podatke o imovini kod svih banaka više je vjerovatno da lica od kojih se traži podatak o imovini izvršenika nemaju otvoren račun koji glasi na ime izvršenika, jer je malo vjerovatno da izvršenik posjeduje račune kod svih banaka u Bosni i Hercegovini.

Kao „razlog obraćanja za rješavanje spornog pravnog pitanja“ prvostepeni sud navodi:

„Slijedom svega izloženog postoje različita i široka tumačenja člana 37 stav 1 ZOP-a koji predstavlja ne samo predmet rasprave pred ovim sudom već pred svim sudovima u Bosni i Hercegovini, pa tako i postupanja sudova, te smatra da je potrebno da Vrhovni sud riješi ovo sporno pravno pitanje i zauzme pravni stav kako bi se garantovala jednakost i pravičnost postupanja pred sudovima, zbog čega je inicirano ovo pitanje u skladu sa članom 61a stav 1. Zakona o parničnom postupku FBiH i članom 21. stav 1. Zakona o izvršnom postupku FBiH.“

Članom 61a. stav (1) ZPP propisano je ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupku pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja.

Prije svega treba konstatovati da je zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja prvostepeni sud pokrenuo u odnosu na urednost prijedloga za izvršenje koje se zasniva na izvršnoj ispravi radi naplate novčanih potraživanja kad je uz prijedlog postavljen i zahtjev za utvrđivanje izvršenikove imovine - uređeno odredbom člana 36. stav 1. i 2. ZIP-a, te odredbom člana 37. tog zakona.

Također treba konstatovati, da prema sadržaju predmeta postupka, proizlazi da nakon što je tražitelj izvršenja dana 24.02.2020. godine prvostepenom sudu podnio prijedlog za izvršenje na osnovu izvršne isprave, zaključkom prvostepenog suda broj: 22 0 I 049168 20 I od 21.04.2020. godine pozvao tražitelja izvršenja na uređenje prijedloga za izvršenje, ovaj 27.04.2020. godine zatražio dostavljanje podataka od strane predloženih banaka, jer da je dokazao njihovo nepostupanje po njegovim zahtjevima za njihovu dostavu, istovremeno dostavljajući i uređeni prijedlog za izvršenje na osnovu izvršne isprave.

Po prijemu navedenog prvostepeni sud dana 15.05.2020. godine podnosi Zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Cijeneći da u pred Općinskim sudom u Sanskom Mostu u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o izloženom spornom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, iz kojih razloga je Općinski sud u Sanskom Mostu zahtjevom pokrenuo postupak pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine radi rješavanja navedenog spornog pitanja, navodeći kratak prikaz utvrđenog stanja stvari u ovoj konkretnoj pravnoj stvari, prilažući i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja, dostavljajući i predmet, Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, prihvatajući potpunost i dozvoljenost zahtjeva za rješavanje spornog pravnog pitanja, rješava predmetno sporno pravno pitanje po pravilima postupka za usvajanje pravnih stavova na način sadržan u izreci ove odluke iz sljedećih razloga:

I.- Odredbom član 36. Zakona o izvršnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine - Prijedlog za izvršenje - je određeno:

- (1) Prijedlog za izvršenje mora sadržavati zahtjev za izvršenje u kojem će biti naznačena izvršna ili vjerodostojna isprava na osnovu koje se traži izvršenje, tražilac izvršenja i izvršenik, potraživanje čije se ostvarenje traži, sredstvo kojim izvršenje treba provesti, predmet izvršenja ako je poznat, kao i druge podatke koji su potrebni za provođenje izvršenja.

(2) Ukoliko je uz prijedlog za izvršenje podnesen i zahtjev za utvrđivanje dužnikove imovine o rezultatu istrage sud će obavijestiti tražitelja izvršenja i ostaviti mu rok da podneseni prijedlog uredi odnosno izmijeni i dopuni.

(3) Prijedlog za izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave mora sadržavati:

- 1) izvršni zahtjev iz stava 1. ovog člana,
- 2) zahtjev da sud obaveže izvršenika da u roku od osam dana, a u mjeničnim i čekovnim sporovima u roku od tri dana po dostavi rješenja, namiri potraživanja zajedno sa odmjerenim troškovima.
- 3) Ako se traži izvršenje na pokretnim stvarima u prijedlogu za izvršenje ne moraju biti bliže naznačene te stvari.

Dakle, propisan je obavezan sadržaj prijedloga za izvršenje, pa time i sredstvo kojim izvršenje treba provesti, predmet izvršenja ako je poznat.

Stoga za slučaj da prijedlog za izvršenje ne sadrži naznaku sredstva kojim izvršenje treba provesti i predmet izvršenja ako je poznat, bez obzira što je uz takav prijedlog podnesen i zahtjev za utvrđivanje dužnikove imovine, potrebno je poduzeti mjere otklanjanja nedostataka prijedloga.

Bez otklanjanja navedenog nedostatka izvršni sud ne može provesti postupak za utvrđivanje dužnikove imovine i o rezultatu istrage obavijesti tražioca izvršenja i ostavi mu rok da podneseni prijedlog uredi odnosno izmijeni i dopuni.

Navedeno posebno iz razloga što se u ovome postupku utvrđuje dužnikova imovina u okviru predmeta izvršenja - omeđenom prijedlogom za izvršenje tražitelja izvršenja, a ne sredstva na kojim izvršenje treba provesti i predmet izvršenja, u odnosu na koje predstoji obaveza tražitelja da ove naznači u samom prijedlogu za izvršenje.

Pri navedenom procesno-pravna mogućnost predviđena stavom (2) navedenog člana - da se uz prijedlog za izvršenje podnesen i zahtjev za utvrđivanje dužnikove imovine - u kom slučaju predstoji obaveza suda da o rezultatu istrage obavijesti tražioca izvršenja i ostaviti mu rok da podneseni prijedlog uredi odnosno izmijeni i dopuni, ne oslobađa tražioca izvršenja od obaveze sačinjavanja prijedloga za izvršenje u skladu sa stavom (1) navedenog člana, dakle, da u istome naznači sredstvo kojim izvršenje treba provesti, predmet izvršenja ako je poznat, tako da i u tom slučaju predstoji obaveza poduzimanja mjera za otklanjanje nedostataka prijedloga.

Slijedom odredbi člana 37. navedenog zakona - Utvrđivanje dužnikove imovine - prema kojem:

- (1) Tražilac izvršenja može u prijedlogu za izvršenje koji se zasniva na izvršnoj ispravi zahtijevati da sud prije donošenja rješenja o izvršenju zatraži od samog izvršenika i od drugih u zahtjevu određenih fizičkih i pravnih lica, odnosno upravnih i drugih organa i organizacija da sudu dostave podatke o imovini

izvršenika, ako tražilac izvršenja učini vjerovatnim da bi ova lica mogla imati ove podatke.

- (2) Zahtjev iz stava 1. ovog člana može se istaći i nakon donošenja rješenja o izvršenju ako izvršenje na predloženom sredstvu izvršenja nije uspjelo.
- (3) Sud će po prijemu zahtjeva iz stava 1. ovog člana zaključkom naložiti izvršeniku ili drugom licu odnosno organu ili organizaciji da na obrascu koji će propisati federalni ministar pravde navede potpune podatke kojima raspolaže, o izvršenikovoj pokretnoj i nepokretnoj imovini, a posebno o vrsti i visini novčanih primanja i novčanih depozita izvršenika, kao i mjestu gdje se ona nalaze.
- (4) Popunjen i uredno potpisan obrazac mora biti dostavljen sudu u roku koji je sud odredio zaključkom.
- (5) Licima koja po nalogu ne postupe sud će izricati novčane kazne na način određen u članu 17. ovog zakona. Ove kazne će se izricati i odgovornim licima u pravnom licu ili organu odnosno organizaciji.
- (6) Fizičko lice ili odgovorno lice u pravnom licu ili organu odnosno organizaciji krivično će odgovarati za davanje lažnog iskaza pred sudom ako navede nepotpune ili neistinite podatke o imovini izvršenika. Na ovu posljedicu sud mora izričito upozoriti u zaključku kojim nalaže davanje podataka.
- (7) Sud može umjesto izjave na propisanom obrascu zahtijevati od izvršenika fizičkog lica ili drugog fizičkog lica da izjavu o imovini izvršenika da na ročištu pred sudom. Ako pozvano lice neće da pristupi na ročište ili odbija da da izjavu sud će primijeniti odredbe stava 5. ovog člana.

jasno proizlazi da, uz prethodnu obavezu izvršnog suda da ukoliko je uz prijedlog za izvršenje podnesen i zahtjev za utvrđivanje dužnikove imovine o rezultatu istrage obavijestiti tražioca izvršenja i ostavi mu rok da podneseni prijedlog uredi odnosno izmijeni i dopuni, se ovim odredbama propisuje način postupanja sudionika u postupku, a sve za slučaj ostvarenja procesno pravne pretpostavke: - ako tražilac izvršenja učini vjerovatnim da bi ova lica mogla imati ove podatke, izostankom koje se takav zahtjev pokazuje nedozvoljenim, koji se kao takav odbacuje, a ostvarenjem kojeg se provodi dalji postupak po navedenom zahtjevu, u konačnici kojeg na strani tražitelja izvršenja predstoji i pravo sadržano u stavu (2) člana 36. ZIP-a (2) - da nakon što ga sud obavijesti i ostavi mu rok da podneseni prijedlog uredi odnosno izmijeni i dopuni to i učini.

Slijedom navedenih razloga Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH odlučilo je kao u izreci ove odluke.

Predsjednica građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo Jevtić, s.r.